

TJUVSTARTET TURNÉ: Bruce Springsteen og et utvidet E Street Band tjuvstartet sin 2012-turné med en konsert på det legendariske soulstedet Apollo Theatre i New York før helga. Tjuvstart nummer to skjer under South By Southwest-festivalen i Austin, Texas, torsdag, mens den offisielle turnéåpningen er i Philips Arena i Atlanta natt til mandag norsk tid. Bruce spiller i Norge i sommer.

Morten Lindberg er verdenskjent blant lydfreaks for sine høyoppløste surroundinnspillinger.

Digital profet i analog

ANALOG & DIGITAL

Jan Omdahl
jan.omdahl@dagbladet.no

Det er et av livets store spørsmål: Kan lyden av vinyl, med all sin mekaniske feilbarlighet og varme forvrengning, konkurrere mot høyoppløst digitalt musikkgjengivelse? Morten Lindberg trodde ikke det. Mannen bak plateselskapet 2L hadde ikke hørt på vinyl siden han var 13 år og Samantha Fox snurret på platespilleren. Lindberg er kjent for sine audiofile klassiske surroundinnspillinger fra kirkerom og katedraler, med ekstremt høyoppløst digitale utgivelser distribuert via nett eller på Blu-ray-plater. De har skaffet ham stjernestatus blant lydfreaks over hele verden.

LINDBERG HAR nettopp gitt ut sin første vinylplate. Det er uenkelig overraskende manøver fra en heldigital kringlydforkjemper. På selskapets nettsider skriver han for eksempel at man ved en dobling av investeringen i sitt vanlige stereoanlegg kan regne med en kvalitetsheving på kanskje 10–20 prosent, mens en tilsvarende investering i et femkanals surroundanlegg gir en 300 prosents økning i oppløsning og perspektiv. Ikke akkurat et argument for å satse tungt på vinyl. Men Lindberg har altså gjenoppløst det analoge. Etterspørselen etter audiofile LP-utgivelser er voksende, og det gjøres svært få nye klassiskinnspillinger for vinyl. Lindberg ante nok en markedsmulighet, og gikk noen runder med egne prinsipper og fordommer.

– Det var en ganske pinefull prosess. Jeg snuste litt rundt, snakket med gutta på Big Dipper, gikk og kjøpte meg en platespiller, og brukte et halvt år på å finne ut av vinylens styrker og svakheter, og hva vi kunne overføre av det vi har lært i digitalt arbeid til vinylmediet. Alt i digitaldomenet går på å opprettholde en riktighet, og en ryggmargsrefleks er at hvis noe høres annerledes ut enn det jeg forventer, er det en feil jeg må jobbe med og korrigere. Så det var det første jeg måtte lære; at det klinger annerledes.

DAGBLADET HAR BESØKT Lindberg i hans høyteknologiske studio i Oslo, og hørt hva surroundopptak gjengitt høyoppløst digitalt i fem kanaler kan by på av musikalske gross. Men Lindberg har altså lært seg å like tokanals lyd fra en 150 år gammel teknologi. Nøyaktig hva han opplever, sliter han litt med å beskrive:

– Jeg oppdaget at det klang på en veldig god måte. Jeg ble veldig glad i det jeg opplevde i vinylen. Nå er det ja takk, begge deler. Høyoppløst til sitt bruk, og vinyl til sitt. Men jeg kan ikke analysere hva det er som skjer. Det er snakk om harmoniske forvreng-

VINYLINNSPILLING: Plateselskapet 2L er kjent for sin digitale lyd, men har nå gjort sin første innspilling for LP-plate med Trondheimsolistene i

ninger, et frekvensspekter som endrer farge, transienter som slipes.

LINDBERGS FØRSTE LP-utgivelse er «Souvenir part 1», med Trondheimsolistene under ledelse av Øyvind Gimse og musikk av Tchaikovsky og Carl Nielsen. Albumet er spilt inn i Selbu kirke, med Lindbergs særegne oppsett der musikerne sitter i en sirkel rundt en klynge mikrofoner for multikanalsopptak. Det viste seg at dette oppsettet var velegnet også for en stereoproduksjon:

– Fronten i oppsettet vårt er tre

Jeg oppdaget at det klang på en veldig god måte.

mikrofoner som på de gamle RCA Living Stereo-innspillinger. Vi brukte senterkanalen som utgangspunkt og la til høyre og venstre for å øke bredden i de øvre registrene. Det gjorde at vi slapp å trikse med bassen. På vinyl må alt under 300 hz være i mono, eller så spretter nåla rett og slett ut av rilla på grunn av sideveis bevegelser. Men med en ren senterkilde, trengte vi ikke gjøre noe i bønn. Bassen lå ferdig i miksen, og vi beholdt fargespektret helt fra bønn i frekvensområdet.

DEN FYSISKE PRODUKSJONEN er

gjort helt etter den audiofile læreboka. Matrisen er kuttet direkte til metall fra en 352.8 kHz 24 bits DXD-fil hos Pauler Acoustics, og vinylen presses hos Pallas. Tysk presisjon hele veien. Tidligere var mange skeptiske til mastringer direkte til metall, men Lindberg er overbevist:

– Man hopper over en generasjon fordi matrisen kan brukes direkte i pressa. Pauler bruker en ny kobberlegering, som har presisjon, men som også får med dybden i gravingen. Vi er blant de første som gjør klassisk nynnspilling direkte for vinyl. Dette

HVER GANG DE MØTES: Jan Eggum og Halvdan Sivertsen – kan vi kalle dem Crosby & Nash i Gitarkameratene? – legger ut på turné sammen igjen. Det er jo ikke ueffen timing tatt i betraktning av at de klimprende herrer har hatt et visst oppsving i oppmerksomhet knyttet til et visst lørdagskosprogram på TV2. Turnéstart er i Elverum i kveld. Ryktet forteller om kjærlighetsviser og annet.

Veien til hans første vinylutgivelse var lang og pinefull.

ogsjokk

FØRSTE LP:
«Souvenir part 1» med Trondheim-solistene. Omslaget er malt av Håkon Gullvåg.

Selbu kirke.

Foto: 2L

er også vår første produksjon hvor vi helt dropper cd-formatet. Det er herved avgått ved døden.

FULLSTENDIG RETRO er det likevel ikke snakk om å gå. «Souvenir part 1» kan kjøpes som nedlastbar 24/96-fil, og selv om det kommer mer vinyl, skal ikke digitalriggen byttes ut med rørforstærkere og *vintage* Neumann-mikrofoner: – Nei, da blir det bacon i fett. En multiplisering av begrensninger. Vi jakter på en optimal balanse mellom digitalteknologiens riktighet og vinylens farging.

OMVENDT: Morten Lindberg har gjenopplaget vinylens gleder, snart 30 år etter at Samantha Fox snurret på platespilleren.

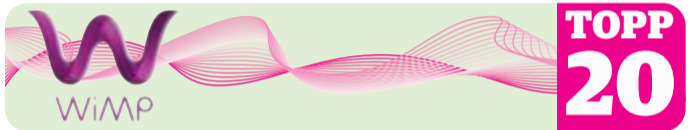
Foto: 2L

Streaminglista

DAGBLADET.NO/MUSIKK

- 1 ↑ Laleh - Some Die Young
- 2 ↑ Michel Telo - Ai Se Eu Te Pego
- 3 ↓ Vinni - Sommerfuggel i vinterland
- 4 ↓ Flo Rida - Wild Ones
- 5 ↓ Avicii - Levels
- 6 ↓ Sean Paul - She Doesn't Mind
- 7 — Snoop Dogg & Wiz Khalifa - Young, Wild &...
- 8 ↑ Coldplay - Paradise
- 9 ↗ Gotye - Somebody That I Used To Know
- 10 ↓ Donkeyboy - City Boy
- 11 ↑ Nicki Minaj - Starships
- 12 ↓ Gym Class Heroes - Ass Back Home
- 13 ↓ Skrillex - Bangarang
- 14 ↑ Train - Drive By
- 15 ↓ Labrinth (ft. Tinie Tempah) - Earthquake
- 16 ↓ Plumbo - Ola Nordmann
- 17 ↗ Far East Movement & J.Bieber - Live My Life
- 18 ↓ David Guetta (ft. Sia) - Titanium
- 19 ↓ Nickelback - When We Stand Together
- 20 ↓ Rihanna - We Found Love

- 1 ↑ Laleh - Some Die Young
- 2 ↓ Vinni - Sommerfuggel i vinterland
- 3 — Coldplay - Paradise
- 4 — Adele - Set Fire To The Rain
- 5 — Adele - Someone Like You
- 6 ↑ Flo Rida - Wild Ones
- 7 ↓ Donkeyboy - City Boy
- 8 ↑ First Aid Kit - Emmylou
- 9 ↗ Donkeyboy - Pull Of The Eye
- 10 ↑ Plumbo - Ola Nordmann
- 11 ↑ Avicii - Levels
- 12 ↑ David Guetta (ft. Sia) - Titanium
- 13 ↓ Susanne Sundfør - White Foxes
- 14 ↑ Tooji - Stay
- 15 ↑ Maroon 5 - Moves Like Jagger
- 16 ↓ Halvdan Sivertsen - Twisted Little Star
- 17 ↑ LidoLido & Bernhoft - Different Part II
- 18 ↑ Lana Del Rey - Born To Die
- 19 ↗ Bruce Springsteen - We Take Care Of Our Own
- 20 ↗ Michel Telo - Ai Se Eu Te Pego

- 1 ↗ Susanna Wallumrød - Jeg vil hjem til...
- 2 ↗ Jørn Åleskjær - I'm So Glad I Spent This Day...
- 3 ↗ Katie Melua - Secret Symphony
- 4 ↗ Michael Kiwanuka - Home Again
- 5 ↓ Donkeyboy - Silver Moon
- 6 ↗ Maria Mena - Viktoria
- 7 ↑ Leonard Cohen - Old Ideas
- 8 ↓ Hver Gang Vi Møtes - Halvdan Sivertsens Dag
- 9 ↓ The Little Hands of Asphalt - Floors
- 10 ↓ Gabrielle - Mildt sagt
- 11 — Sean Paul - Tomahawk Tecnique
- 12 ↓ Highasakite - All That Floats Will Rain
- 13 ↗ Aqua - Like A Robot
- 14 ↓ Benedicte Brænden - The Easy Way
- 15 ↗ Thom Hell - Suddenly Past
- 16 ↓ Wilco - The Whole Love
- 17 ↑ Lana Del Rey - Video Games
- 18 ↑ Laleh - Sjung
- 19 ↓ DumDum Boys - Tre er to for mye
- 20 ↗ Susan Boyle - Someone To Watch Over Me

↑ På vei opp ↓ på vei ned — uforandret ↗ nykommer ↻ tilbake